

Дідурик Тетяна Володимирівна

Студентка 2 курсу ОС «Магістр»

Економічного факультету

спеціальності 073 «Менеджмент»

ОНП «Менеджмент інноваційної

діяльності»

Київський національний університет

імені Тараса Шевченка

Місто Київ

МАРКЕТИНГОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ М'ЯСА УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Сьогоднішні умови на торгівельному ринку України, а саме велика конкуренція, ріст науково-технічних можливостей, вимагають від виробників досконалої маркетингової діяльності з орієнтацією на споживача.

Багато науковців досліджують маркетинг господарюючих суб'єктів: Г. Армстронг, І. Ансофф, А. Войчак, Л. Балабанова, С. Гаркавенко та інші. Вони розглядають його теоретичні та практичні застосування у різних сферах економіки країни. Питання конкурентоспроможності м'ясного скотарства та специфіку розвитку м'яса України вивчає П. Р. Пуцентейло [1]. Особливості формування глобального і регіонального ринків сільськогосподарської сировини та продовольства описували у своїх роботах Ю.О. Лупенка і М. І. Пугачова [2]

Ринок м'яса – це важлива складова продовольчого ринку України, від стабільності функціонування якого значною мірою залежать рівень життя населення та забезпечення продовольчої безпеки країни.

У багатьох країнах світу вирощування м'яса великої рогатої худоби є прибутковим видом агробізнесу, а в Україні впродовж 20 останніх років це досить збиткове виробництво, обсяги якого постійно скорочуються.

Проте останнім часом у зв'язку із зростанням виробництва продукції з м'яса і збільшенням продажів на роздрібному ринку м'яса підвищується попит на великі партії м'ясної сировини належної якості з низькою собівартістю і високою безпекою для використання, отримане від великотоварного виробника.

Упродовж 2021 року посилились позиції м'ясної продукції українського виробництва на міжнародному ринку за рахунок курятини. У 2021 року Україні вдалося збільшити виручку від експорту м'яса та субпродуктів на 30% — до \$846 млн. Також збільшився продаж в сегменті замороженої яловичини.[3]

Маркетингове дослідження свідчить, що значний вплив на ринок м'яса в Україні має війна, яка триває з 24 лютого 2022 року. До вторгнення росії, в Україні налічувалася 2,6 млн голів великої рогатої худоби, 1,6 млн з яких корови. Близько 98% великої рогатої худоби становили дійні корови, а виробництво молока становило 8,7 млн тонн. Через війну втрачено близько 15% великої рогатої худоби. Значно спостерігається зменшення поголів'я свиней. Основні причини — невисока прибутковість бізнесу та погіршення епізоотичної ситуації в країні через поширення африканської чуми свиней (АЧС). За даними Держстату, щороку поголів'я свиней зменшується на 3-5%. Що стосується інших видів м'яса, таких як кроляче м'ясо, конина чи м'ясо качки, їх ринки є дуже вузьконаправленими та специфічними. Зазвичай, в умовах фінансової кризи люди відмовляються від більш дорогих товарів, до який належить «альтернативне» м'ясо, на користь більш дешевих. Тобто і без того низький попит на таке м'ясо має впасти ще більше.

Більшість інших видів м'яса виробляється не на підприємствах, а в господарствах населення. Проте зараз 5 областей та АР Крим частково чи повністю знаходяться під окупацією. Тому виробництво м'яса скорочується за рахунок і цього. [4]

Основними проблемами, які є на ринку м'яса в Україні:

- недостатня якість сировини;
- відсутність комплексної, системної програми підтримки товаровиробників державою;
- мале забезпечення матеріально-технічними ресурсами;
- неефективність заходів стосовно захисту внутрішнього ринку від поширення імпорتنих продуктів тваринного походження;
- неспроможність існуючої системи взаємовідносин суб'єктів ринку забезпечити належний рівень соціального захисту виробників сільськогосподарської продукції;
- воєнні дії на територіях, де вирощувалась та виготовлялась м'ясна продукція.

[5]

Маркетингове дослідження доводить, що український ринок м'ясної сировини не є стабільним. Прослідковуються такі тенденції: зниження обсягів виробництва основних видів та зміна структури на користь дешевших видів м'яса (птиці), високий рівень нестабільності цінової політики.

Отже, стратегічним завданням для України є покращення позицій на вітчизняному та світовому ринку у виробництві м'яса та м'ясопродуктів, з метою забезпечення фізичної та економічної доступності даної групи продовольства. Для цього потрібно:

- нарощувати сировинну базу, використовуючи розвиток м'ясного скотарства та свинарства;
- раціонально застосовувати сировину і енергоресурси, використовуючи гнучкі режими роботи та нові технології;
- підвищити відповідальність бізнесу та технологів за якість імпортованої м'ясної продукції;
- встановити необхідні стандарти щодо виробництва продуктів і відповідні штрафи за виготовлення неякісної сировини;

- забезпечити збільшення ролі держави у контролі продажу та якості м'ясної продукції.[6]

На основі проведеного маркетингового дослідження, були виділені основні заходи та перспективи розвитку ринку м'яса в Україні:

- 1) запровадження державної допомоги та підтримки виробників м'ясної продукції;
- 2) стимулювання внутрішніх і зовнішніх інвестицій у м'ясну галузь;
- 3) покращення та налагодження співпраці між господарствами населення та великими профільними підприємствами в контексті реалізації.[7]

Отже, ринок м'яса – один із найбільш важливих сегментів продовольчого ринку України. Основними складовими ринку м'яса виступають ринок продукції свинарства, ринок продукції скотарства та ринок м'яса птиці. Тому важливо оцінити всі проблеми, які на сьогодні є та вдало засовувати механізми їх вирішення. Це допоможе Україні скористатися перспективами розвитку даної галузі та закріпленням її позицій на вітчизняному та закордонному ринках.

Література

1. Мудрак Р.П. Споживання м'яса та м'ясопродуктів в Україні: сучасний стан і перспективи/ Р.П. Мудрак, Б.Б. Музика URL: http://soskin.info/userfiles/file/2015/3-4_2_2015/Mudrak,%20Muzyka.pdf.
2. Кернасюк Ю. Ринок м'яса: основні тренди. Економічний гектар. URL: <http://agrobusiness.com.ua/agro/ekonomichniy-hektar/item/11153-rynokmiasaosnovnitrendyhtml>
3. Державна служба статистики України. URL : <http://ukrstat.gov.ua>.
4. Дослідження ринку м'яса України URL: <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-svezhego-myasa-v-ukraine-2022-god-1>
5. Штрубенгоф Х. В. Ринок свинини – реальні можливості для України. URL: www.svyнарstvo.in.ua
6. Україна стала лідером з експорту м'яса птиці до Євросоюзу URL: <https://day.kyiv.ua/uk/news/130318-ukrayina-stalaliderom-z-eksportu-myasa-ptyci-dovrosoyuzu>
7. Маховський, Д. В. Сучасні тенденції розвитку регіонального ринку м'яса в Україні. Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія: Економічні науки: зб. наук. пр. Маріуполь, 2019. Вип. 33. С. 58-64.